

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
Кафедра соціально-гуманітарних та правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Микола КОРОТЄЄВ

«08» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ»

Освітній рівень перший (бакалаврський)
Галузь знань: 23 «Соціальна робота»
Спеціальність: 232 «Соціальне забезпечення»
Освітня програма «Соціальне забезпечення»
Факультет: економіки і підприємництва

Умань – 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальна філософія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» . – Умань: Уманський НУС, 2024. 19 с.

Розробник: Валентин ДОМОРОСЛИЙ к. і. н., доцент

 Валентин ДОМОРОСЛИЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціально-гуманітарних та правових дисциплін

Протокол від « 5 » серпня 2024 року № _____

Завідувач кафедри соціально-гуманітарних та правових дисциплін

 Людмила МАШКОВСЬКА

« 5 » серпня 2024 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від « 8 » серпня 2024 року № 1

Голова Руслан МУДРАК

УНУС., 2024
В. ДОМОРОСЛИЙ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	23 «Соціальна робота»	Обов’язкова	
Модулів – 1	232 «Соціальне забезпечення»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		I	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		1	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: перший бакалаврський Освітня програма «Соціальне забезпечення»	Лекції	
		32 год.	8
		Практичні, семінарські	
		28 год.	4
		Індивідуальні завдання	
		Самостійна робота	
90 год.	138		
		Вид контролю: екзамен	

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальна філософія» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва (схвалено Вченою радою УНУС, протокол №1 від 08.10.2020, із змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол № 8).

Навчальна дисципліна «Соціальна філософія» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення» галузі знань 23 «Соціальна робота».

Мета вивчення дисципліни - є формування та закріплення у студентів здатності до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; системного наукового світогляду та загальнокультурного світогляду.

Завдання дисципліни: сформувати у студентів вміння теоретичного та практичного використання базових положень класичних соціально-філософських теорій, аналізу проблематики співвіднесення інституційних та позаінституційних аспектів соціального життя, концептуального розуміння сутнісних аспектів специфіки перебігу соціально-політичних процесів сучасного суспільства.

Предметом дисципліни є суспільство як соціальна система, що функціонує в тісній взаємодії матеріальних та духовних чинників.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-наукової програми: вивчення змісту дисципліни базується на освоєнні курсів бакалаврського рівня вищої освіти: історія та культура України.

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Соціальна філософія»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ПРН 1	Використовувати усну та письмову комунікацію українською мовою для здійснення професійної діяльності;
		ПРН 2	Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення;
ЗК 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН 1	Використовувати усну та письмову комунікацію українською мовою для здійснення професійної діяльності;
		ПРН 2	Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення;
		ПРН 20	Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.
ЗК 3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.		
ЗК 10	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;	ПРН 2	Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення;
ЗК 16	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	ПРН 2	Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення;
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			

СК 1		ПРН 2	Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення;

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Соціальна філософія», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Соціальна філософія»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	сутності категорій «філософія», «соціальна філософія», «свобода», «рівність», «справедливість», та ін.;	лекція, семінарське заняття, дискусія, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
1.2	наукових теорій походження етапів та напрямів соціальної філософії;		
1.3	критичне осмислення сутності основних сфер суспільного життя;		
1.4	інструментарію побудови суспільства;		
1.5	Сутності функціонування суспільних інститутів.		
2	Уміння/навички:		
2.1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	лекція, семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна

			(модульна) робота, підсумковий контроль
3	Комунікація:		
3.1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично- розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
4	Відповідальність і автономія		
4.1	1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.		
4.2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично- розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
4.3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично- розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
4.4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і	презентацій, виконання аналітично- розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних

		ситуацій	задач і ситуацій, підсумковий контроль
4.5	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	презентацій, виконання аналітично- розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль

Таблиця 3.

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з
навчальної дисципліни «Соціальна філософія»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 2	Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення	Лекція, семінарські заняття, індивідуальні консультації, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, , підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 11	Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення;	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, семінарські заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ІСТОРИЧНИЙ ШЛЯХ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКОЇ ДУМКИ

Тема 1. Поняття філософії та її цивілізаційне значення

Що таке філософія. Поняття світогляду, його структура й типи. Види філософії, основні філософські дисципліни. Ключові проблеми філософії. Категоріально-поняттєвий апарат соціальної філософії. Методи соціальної філософії. Зв'язок соціальної філософії з іншими науками. Типи філософського пізнання, соціальні функції філософії. Практичний аспект філософії.

Тема 2. Основні етапи розвитку філософії: Стародавній Схід, Античність

Філософія Стародавньої Індії. Філософія Стародавнього Китаю. Докласична антична філософія. Класична антична філософія. Посткласична антична філософія.

Тема 3. Основні етапи розвитку філософії: теоцентризм Середніх віків, антропоцентризм епохи Відродження

Теоцентризм філософії Середніх віків. Оформлення філософської парадигми доби середньовіччя. Християнсько-середньовічна патристика. Середньовічна схоластика; реалізм і номіналізм. Філософія Фоми Аквінського. Антропоцентризм філософії Відродження. Особливості філософії епохи Відродження. Гуманізм філософії епохи Відродження. Натурфілософія епохи Відродження. Соціальна філософія епохи Відродження

Тема 4. Філософія Нового часу

Філософія Ф. Бекона та Т. Гоббса. Філософія Р. Декарта. Філософія Дж. Локка та Г. Лейбніца. Французьке Просвітництво.

Тема 5. Еволюція філософської думки в Україні

Українська філософія в контексті національної культури. Релігійно-філософська думка в Україні у XI – XV століттях. Українська філософія XVI – XVIII ст. Г. Сковорода. Українська філософська думка XIX – XX століть. Українська філософська думка 90-х років XX – початку XXI століть.

Тема 6. Сучасна зарубіжна філософія

Характерні особливості некласичної філософії. Філософія екзистенціалізму. Філософські погляди А. Шопенгауера та Ф. Ніцше. Неотомізм і персоналізм.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУСПІЛЬСТВО: СУТНІСТЬ ТА СПЕЦИФІКА ПІЗНАННЯ

Тема 7. Суспільство і природа

Природа як Всесвіт. Основні гіпотези виникнення, побудови та існування Всесвіту. Проблема походження життя на Землі. Життя і Космос. Трудовий характер життєдіяльності людини. Географічне середовище та його роль у житті суспільства. Демографічний фактор суспільного розвитку. Народонаселення — передумова та суб'єкт історичного процесу. Якісний стан населення. Сім'я. Функції сім'ї. Історичні типи відтворення населення. Закон Мальтуса. Ідеї В. І. Вернадського про ноосферу.

Тема 7. Основні сфери суспільного життя

Матеріально-економічна сфера суспільного життя. Соціальна сфера суспільного життя. Політична сфера суспільного життя. Духовна сфера життя суспільства.

Тема 8. Особистість у вимірах філософського аналізу

Людина, індивід, особистість. Рід, колектив. Імпульси розвитку особистості. Соціальні ролі особистості. Одухотвореність, діяльність і соціальність людини. Проблема співвідношення біологічного та соціального в людині. Поняття особистості; свобода й відповідальність.

Соціальна норма. Життєва позиція особистості. Діяльність. Свобода та відповідальність особистості. Проблеми відчуження. Виховання особистості.

Тема 9. Культура в проблемному полі соціальної філософії

Поняття культури. Роль культури в розвитку земної цивілізації. Структура та функції культури. Культура особистості як цілісне утворення.

Тема 10. Інформаційне суспільство як новий етап розвитку цивілізації

Основні концепції інформаційного суспільства. Теорії інформаційного суспільства. Інформатизація суспільства як процес. Інформатизація суспільства та її наслідки.

Тема 11. Солідарність як основа суспільства

Солідарність як категорія соціальної філософії. Аналіз концепцій основних представників. Механічна та органічна солідарність. Солідарність як обов'язок.

Тема 12. Справедливість як основа суспільного життя

«Справедливість» та «рівність» їх розуміння у суспільстві. Типологія справедливості та її прояви у суспільстві.

Тема 13. Парадигми вивчення історії

Філософія історії: предмет і напрями. Історія як об'єктивний процес і наука. Філософські питання історії. Метафізична проблематика історичної науки. Історичний час і простір. Теорії історичного кругообігу. Епохи, цивілізації, культури. Проблема прогресу. Історичний поступ та його періоди. Природа, історія, космічні ритми буття.

Тема 14. Глобалізація як тенденція сучасного розвитку суспільства

Поняття глобалізації як цивілізаційного феномену. Розуміння глобалізації в науковому дискурсі. Періодизація глобалізаційних процесів. Характеристика глобалізації в ХХІ столітті, рух антиглобалістів, поняття глокалізації.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п (с)	лаб	інд.	с.р.		л	п (с)	лаб.	інд	с.р.
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ІСТОРИЧНИЙ ШЛЯХ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКОЇ ДУМКИ												
Тема1. Поняття філософії та її цивілізаційне значення		2	2			6						8

Тема 2. Основні етапи розвитку філософії: Стародавній Схід, Античність		4	2			6		2				10
Тема 3. Основні етапи розвитку філософії: теоцентризм Середніх віків, антропоцентризм епохи Відродження		4	2			6			2			10
Тема 4. Філософія Нового часу		2	2			7						10
Тема 5. Еволюція філософської думки в Україні		2	2			7		2				10
Тема 6. Сучасна зарубіжна філософія		2	2			7						10
Разом за змістовим модулем 1		16	12			39		4	2			58
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУСПІЛЬСТВО: СУТНІСТЬ ТА СПЕЦИФІКА ПІЗНАННЯ												
Тема 7. Основні сфери суспільного життя		2	2			7		2				10
Тема 8. Особистість у вимірах філософського аналізу		2	2			7						10
Тема 9. Культура в проблемному полі соціальної філософії		2	2			7						10
Тема 10. Інформаційне суспільство як новий етап розвитку цивілізації		2	2			6		2				10
Тема 11. Солідарність як основа суспільства		2	2			6			2			10
Тема 12. Справедливість як основа суспільного життя		2	2			6						10
Тема 13. Парадигми вивчення історії		2	2			6						10
Тема 14. Глобалізація як тенденція сучасного розвитку суспільства		2	2			6						10
Разом за змістовим модулем 2		16	16			51		4	2			80
Усього годин		32	28			90		8	4			138

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ, ЛАБАРАТОРНИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна

		форма	форма
Змістовий модуль 1. ІСТОРИЧНИЙ ШЛЯХ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКОЇ ДУМКИ			
1	Тема 1. Поняття філософії та її цивілізаційне значення	2	
2	Тема 2. Основні етапи розвитку філософії: Стародавній Схід, Античність	2	
3	Тема 3. Основні етапи розвитку філософії: теоцентризм Середніх віків, антропоцентризм епохи Відродження	2	2
4	Тема 4. Філософія Нового часу	2	
5	Тема 5. Еволюція філософської думки в Україні	2	
6	Тема 6. Сучасна зарубіжна філософія	2	
	Разом	12	2
Змістовий модуль 2. СУСПІЛЬСТВО: СУТНІСТЬ ТА СПЕЦИФІКА ПІЗНАННЯ			
7	Тема 7. Основні сфери суспільного життя	2	
8	Тема 8. Особистість у вимірах філософського аналізу	2	
9	Тема 9. Культура в проблемному полі соціальної філософії Торіс 9.	2	
10	Тема 10. Інформаційне суспільство як новий етап розвитку цивілізації	2	
11	Тема 11. Солідарність як основа суспільства	2	2
12	Тема 12. Справедливість як основа суспільного життя	2	
13	Тема 13. Парадигми вивчення історії	2	
14	Тема 14. Глобалізація як тенденція сучасного розвитку суспільства		
	Разом	16	2
Всього		28	4

6. САМОСТІЙНА РОБОТА (ДЕННА ФОРМА)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Соціальна філософія: науковий статус та функції. 1. Специфіка предмету соціальної філософії. 2. Значення знання соціальної філософії для фахівця економіста.	10
2	Тема 2. Суспільство – центральне поняття соціальної теорії. 1. Типологія суспільного процесу. 2. Загально - історичний, цивілізаційний, формаційний, культурологічний і стадійний підходи до розгляду історії людства.	10
3	Тема 3. Матеріально – економічна сфера суспільства. 1. Розмаїтість поглядів на основи суспільного розвитку. 2. Продуктивні сили та виробничі відношення в суспільстві.	10
4	Тема 4. Соціальна сфера життя суспільства. 1. Типи соціальної динаміки. 2. Соціальні спільності людей.	10
5	Тема 5. Політична та духовна сфери життя суспільства. 1. Національна держава і громадянське суспільство. 2. Держава: формаційний аналіз.	10
6	Тема 6. Екологічна сфера життя суспільства. 1. Географічне середовище як умова суспільного розвитку.	10

	2. Народонаселення – передумова і суб’єкт історичного розвитку.	
7	Тема 7. Тема 7. Філософський аналіз науки. 1. Наука як феномен культури. 2. Наукові передбачення в системі економічної науки.	10
8	Тема 8. Людина в інформаційному суспільстві. 1. Компетентнісна освітня парадигм. 2. Політика та контроль.	10
9.	Тема 9. Проблеми насильства та безпеки в соціальної філософії. 1. Класифікація війн. 2. Сучасні теорії суспільної ролі воєн в історії. 3. Безпека і глобальні проблеми людства. 4. Інформаційна безпека як чинник соціально-економічного розвитку суспільства. 5. Безпека українського суспільства в умовах трансформаційних процесів.	10
Разом		90

САМОСТІЙНА РОБОТА (ЗАОЧНА ФОРМА)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Історія соціальної філософії. Соціальна проблематика у вченнях філософів до ХІХ ст. Конститування та розвиток соціальної філософії у ХІХ – ХХІ ст.	9
2	Тема 2. Суспільство і природа. Сучасне людство перед викликом екологічної кризи.	9
3	Тема 3. Соціальна діяльність. Діяльність та пізнання.	9
4	Тема 4. Демографічна система суспільства. Закономірності зростання народонаселення. Етнос, народ, нація	9
5	Тема 5. Економічна сфера суспільства. Поняття власності.	9
6	Тема 6. Політична сфера суспільства. Держава. Авторитарна та ліберальна парадигма розбудови держави.	9
7	Тема 7. Соціальна сфера суспільства. Соціальна спільнота. Клас, страта. Політична та культурна еліта	9
8	Тема 8. Духовне життя суспільства. Суспільна свідомість.	9
9	Тема 9. Механізм суспільного розвитку. Соціальні конфлікти. Еволюція та революція. Модернізація, гібридизація та конвергенція.	12
Разом		138

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Заочна форма навчання

Індивідуальні завдання для здобувачів заочної форми навчання передбачає написання контрольної роботи. Контрольна робота - перелік завдань, вирішення яких потребує умінь застосувати інтегровані знання програмного матеріалу дисципліни.

Виконуючи завдання контрольної роботи з основ філософських знань, студенти мають можливість показати глибокі знання, набуті при вивченні дисципліни, усвідомити свої власні особливості, свою унікальність та свої можливості до філософського осмислення дійсності, зорієнтуватися у сучасній філософській проблематиці, окреслити напрямки розуміння основних філософських понять.

Рекомендації щодо виконання даного завдання наведено у Методичних рекомендаціях для виконання самостійної роботи з дисципліни «Соціальна філософія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти заочної форми навчання спеціальності 232 «Соціальне забезпечення».

Індивідуальне завдання здається не пізніше, ніж за два тижні до початку екзаменаційної сесії.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; інтерактивні заняття; мозковий штурм, експрес контроль, індивідуальні заняття із підготовкою рефератів, презентацій; виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, консультації з викладачем; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle (табл. 2).

Матеріали курсу «Соціальна філософія» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=956>. В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Telegram, Moodle та електронна пошта.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) і підсумковий (екзамен) контролю.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання аналітично-розрахункових робіт, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття; результати експрес-контролю тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів.

Повторне виконання модульних контрольних робіт на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету до початку підсумкового контролю (екзамену).

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від

максимально можливої суми за цей модуль. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру та балів набраних студентом на підсумковому контролі. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі модульні контролі, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення контролю є комбінованою (передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на один комплект тестових завдань). Зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів і критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри.

Якщо у підсумку студент отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг студента.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) студент може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) студент може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.

Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни «Соціальна філософія» (денна форма навчання)

Поточний (модульний) контроль																	Нд р	П к	Сум а			
Бали	Змістовий модуль 1 24							Змістовий модуль 2 31														
	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	М К	Т 7	Т 8	Т 9	Т1 0	Т1 1	Т1 2	Т1 3	Т1 4	М к	10	30	100			
за темами	4	4	4	4	4	4	5	3	3	3	3	3	3	4	4	5						
За видами робіт																						
Практичні заняття	3	3	3	3	3	3		2	2	2	2	2	2	3	3							
СРС	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1							

Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни «Соціальна філософія» (заочна форма навчання)

Поточний (модульний) контроль																ІЗ	Н др	Пк	Су ма					
Бали	Змістовий модуль 1 20							Змістовий модуль 2 26																
за темами	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	М К	Т 7	Т 8	Т 9	Т1 0	Т1 1	Т1 2	Т1 3	Т1 4	М к	14	1 0	30	10 0				
За видами робіт	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2								
Практичні заняття	2	2	2	2	2	2		2	2	2	2	2	2	3	3									
СРС	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1									

Поточний контроль.

Об'єктами *поточного контролю* знань студентів є активність і систематичність роботи на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи студентів, розв'язання модульних завдань.

При контролі на *семінарських заняттях* оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні заявлених на занятті питань; результати бліцопитування та письмового або тестового контролю знань.

Під час контролю виконання завдань для *самостійної роботи* оцінюванню підлягають: правильність і повнота врахування усіх складових завдання; обґрунтованість відповіді.

При контролі виконання *модульних завдань* оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем змістового модуля. Контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання.

Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Бізнес-планування» – 70. Бали розподіляються наступним чином:

1. Систематичність та активність роботи на семінарських заняттях оцінюється в 4 бали:

- а) відповідь з питань семінарів / виконання практичних завдань – 2–3 бали;
- б) змістовні доповнення при обговоренні питань семінарів – 1 бал.

2. Виконання завдань для самостійної роботи студентів оцінюється в 1 бал:

- а) складання тематичних флеш-карт – 0,5–1 бал;
- б) підготовка презентації – 0,5–1 бал.

3. Модульний контроль містить 30 тестів, відповідь на кожен з яких оцінюється в 0,5 балів ($0,5 \times 30$ тестів) – 15 балів.

Заохочувальні бали – представлення результатів науково-дослідних робіт: участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах – 1–10 балів; публікація наукових статей, тез доповіді на конференції – 1–10 балів.

Виконання студентами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент одержує нульову оцінку. Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Підсумковий контроль.

Форма проведення підсумкового контролю з дисципліни «Бізнес-планування» є комбінованою: передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на один комплект із десяти тестових завдань. Повна та вичерпна відповідь на кожне з питань оцінюється за шкалою від 0 до 10 балів. За 1 правильно вирішене тестове завдання студент отримує 1 бал.

Загалом під час іспиту студент може отримати 30 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Доморослий В.І. Методичні рекомендації для підготовки до практичних (семінарських) занять з дисципліни «Соціальна філософія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 232 «Соціальне забезпечення». Умань, УНУС. 2023. 14 с.

2. Доморослий В.І. Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи з дисципліни «Соціальна філософія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти заочної форми навчання спеціальності 232 «Соціальне забезпечення». Умань, УНУС. 2023. 38 с.

3. Доморослий В. І. Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи з дисципліни «Соціальна філософія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 232 «Соціальне забезпечення». Умань, УНУС. 2023. 12 с.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Андрущенко В. Історія соціальної філософії. Київ: Тандем, 2020. 416 с.
2. Андрущенко В. П. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія: Підручник. Київ: Генеза, 2019. 218 с.
3. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму : Пер. з нім. Київ: Основи, 2020. 261 с.
4. Губерський Л. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія. Підручник для вищих навчальних закладів. Вид. 3-є, випр. та доп. Київ: Генеза, 2022. 656 с.
5. Колінгвуд Р. Дж. Ідея історії. Київ, 1996. 225 с.
6. Мартен Д. Метаморфози світу: Соціологія глобалізації. Київ: Вид. дім «КМ Академія», 2020. 302 с.
7. Мід Дж. Г. Дух, самість і суспільство. З точки зору соціального біхевіориста /Дж.Г.Мід; пер. з англ. Київ : Український центр духовної культури, 2000. – 374 с.
8. Парсонс Т. Соціальна структура і особистість /Т.Парсонс; пер. з англ.. Київ: ДУХ І ЛІТЕРА, 2021. 338 с.
9. Рюзен Й. Нові шляхи історичного мислення. Львів, Літопис, 2010. 185 с.
10. Тойнбі А. Дж. Дослідження історії в 2-х т., Київ: Основи, 2021. 568 с.

Допоміжна

1. Бойченко І.В. Філософія історії. Підручник. Київ: Основи, 2020. 246 с
2. Вільчинський Ю. Філософія історії: теорія взаємопроникнення часу і вічності. – Київ: Поліграфкнига, 2019. 360 с
3. Гантінгтон С. Зіткнення цивілізацій // Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб. / за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. Київ: Знання, 2019. С.432–443.
4. Лосев І.В. Історія і теорія світової культури: Європейський контекст. Київ, 2020. 224.
5. Мак'явеллі Н. Державець // Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб. / за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. Київ: Знання, 2019. С.549–560.
6. Руссо Ж.-Ж. Про суспільну угоду, або Принципи політичного права. Київ: PortRoyal, 2021. 583 с.
7. Саух П.Ю. Україна на межі тисячоліть: трансформація духу і випробування національним буттям. Рівне: Волинські обереги, 2001. 219 с.
8. Спіноза Б. Теологічно-політичний трактат / Пер. з лат. В. Литвинова. Київ: Основи, 2018. 237 с.
9. Харарі Ю. Н. 21 урок для 21 століття : монографія. Київ : Форс України, 2018. 416 с.
10. Ціцерон М. Про державу; Про закони; Про природу богів / Пер. з латин. В. Литвинова. Київ: Основи, 1998. 476 с.

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Google Scholar – пошукова система, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. URL : <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
2. Бібліотека ім. Максимовича КНУ.- URL : <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>
3. Бібліотека Інституту філософії ім. Г. Сковороди. URL : <http://w.w.w.filosof.com/ua/>
4. Книжкова палата України імені Івана Федорова // <http://www.ukrbook.net/>
5. Наукова бібліотека УНУС - <http://libraru.udau.ua/>
6. Національна парламентська бібліотека України // <http://www.nplu.org/>
7. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbu.gov.ua/>
8. Репозитарій Уманського національного університету садівництва. URL : <http://lib.udau.edu.ua/?locale=uk>
9. Сторінка курсу MOODLE <http://moodle.Edu.ua/course/view.php?id=744>.

14. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Бізнес-планування» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

15. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни «Бізнес-планування», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

16. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2024/2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Зміни, внесені до робочої програми на 2024-2025 навчальний рік, охоплюють:

1. Внесення відповідних коригувань у розподіл балів, що їх отримують студенти під час вивчення дисципліни;
2. Виокремлення теми дисципліни, що викладається англійською мовою;
3. Уточнення кількості аудиторних годин, передбачених для проведення самостійної роботи;
4. Оновлення переліку рекомендованої літератури.